

LAUSUNTO
5.5.2021

Eduskunnan talousvaliokunta

TaV@eduskunta.fi

Viite: Eduskunnan talousvaliokunnan torstai 06.05.2021 klo 12.00 / HE 47/2021 vp / Lausuntopyyntö

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE LAEIKSI ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ JA EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN TOIMEENPANOSTA SEKÄ ALUEIDEN KEHITTÄMISEN JA EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN HANKKEIDEN RAHOITTAMISESTA JA NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI

1. Asian tausta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Keski-Pohjanmaan liitolta lausuntoa HE-luonnoksesta laeiksi alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi. Keski-Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua lainsäädäntökokonaisuutta koskien.

Keski-Pohjanmaan liitto on ollut tiiviisti mukana lakien valmistelussa ja valmistelun aikana esitettyjä näkemyksiä on otettu hyvin huomioon nyt käsiteltävänä olevissa esityksissä. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sekä Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien säädösten kokoaminen kansallisen rahoituksen sekä rakennerahasto-ohjelman kanssa samaan lainsäädäntöön on ollut hyvä ratkaisu, se selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

2. Lausunto

Keski-Pohjanmaan liitto kiinnittää huomiota toimeenpanolain perusteluiden esitykseen maakuntaliitoille siirrettävästä merkittävästä uudesta kustannusvastuusta välittävän toimielimen tehtävien hoitamiseen liittyen. Maakuntien liitot ja Suomen Kuntaliitto ovat jo asian valmisteluvaiheessa, 4.12.2019 kannanotossaan todenneet, että EU-ohjelmien hallinnon rahoitusta ei voida määrätä hoidettavaksi kuntarahoituksella, vaan maakuntien liittojen välittävän viranomaisen tehtävät on rahoitettava kokonaisuudessaan teknisellä tuella ja valtion rahoituksella. Keski-Pohjanmaan liitto esittää, että 17§ 1 mom. 3 kohtaan liittyvästä lakiluonnoksen perustelutekstistä poistetaan maakunnan liiton välittävän toimielimen rooliin liitetty kuntien kustannusvastuu tehtävästä. Kunnat osallistuvat ohjelman toimeenpanoon myös omalla rahoitusosuudellaan toteuttaessaan hankkeita. Valtion ei tule antaa kunnille uusia tehtäviä ilman siihen osoitettuja määrärahoja.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että teknisen tuen jaossa turvataan kaikille välittävälle toimielimelle riittävät resurssit laadukkaasti rakennerahastohallinnon toteuttamiseen. Keski-Pohjanmaan liitto esittää, että ohjelmakaudella 2021–2027 tekninen tuki jaetaan nykyistä tasaisemmin välittävien toimielinten kesken. Välittävän toimielimen tehtäviin liittyvä hallinto

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

ja hankkeiden lukumäärä eivät ole suoraan sidoksissa käytettävissä olevan valtuuden määrään tai maakunnan väestömäärään, joten niitä ei tule käyttää myöskään teknisen tuen jakoperusteena.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että maakuntaohjelman rooli tärkeimpänä maakuntatason aluekehittämisen strategisena suunnitelmana on tunnistettu lakiesityksessä. Keski-Pohjanmaan liitto korostaa, että maakuntaohjelman tulee olla keskeinen ohjaava asiakirja kaikissa rahoituslain perusteella myönnettävissä avustuksissa ja tämä rooli on tuotava rahoituslaissa ja sen perusteluissa selvästi esille. Myös alueiden älykkään erikoistumisen strategiat on hyvin huomioitu lakiesityksessä. Keski-Pohjanmaan liitto pitää laissa esitettyä alueiden kehittämisen keskusteluja hyvänä toimintamallina, mutta korostaa että toimintamallin jatkokehittämisessä tulee lisätä tavoitteellisuutta ja siihen liittyvää prosessia kehittää valtioneuvoston aluekehittämiss päätöksen ja maakuntaohjelman vaikuttavuuden toimeenpanon edistämiseksi. Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä ja tärkeänä että EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen alueellisen rahoitus suunnitelman laatiminen on säädetty maakuntien liittojen tehtäväksi (toimeenpanolaki 29 §).

Keski-Pohjanmaan liitto pitää erittäin tärkeänä, että hallitus vahvistaa liittojen mahdollisuutta tukea maakuntien kehittämistä joustavalla, nopealla ja muita rahoitusvälineitä täydentävällä tavalla.

Asiaa Keski-Pohjanmaan liitossa valmistelee kehittämisspäällikkö Teemu Räihä, teemu.raiha@keski-pohjanmaa.fi.

Keski-Pohjanmaan liitto

Jyrki Kaiponen
maakuntajohtaja

Teemu Räihä
kehittämisspäällikkö